

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 204. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849788683664/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

Menneskene er dog nu engang således, at de intet lærer af andres erfaring, men enhver vil gøre sin egen selverfaring, om også resultatet er aldrig så vist uden den. Man siger »lige børn leger bedst«, og ved at hæfte gamle og unge sammen har de unge en fornemmelse af, som om man gav dem en krykke at støtte sig til for at gå sikkert og ikke falde. Den unge siger: »Jeg kan gå rask uden krykke, den plager og generer mig kun.« Den gamle derimod siger: »Nej vist ikke, jeg ved fra mig selv, at den letter gangen, derfor skal du bruge den.« Hvor ofte har jeg ikke haft en følelse [som om jeg skulle springe istykker af utålmodighed, over at] jeg, der var så ung, med magt skulle være så gammel; og hvad under da, at ungdommen af og til gjorde sig gældende ligesom hos ællingerne, der svømmer rask ud i vandet, medens hønen, der har udruget dem, står på strandbredden og slår med vingerne og kalder dem ynkeligt tilbage, uden at de små lystre. Tog vi ud i skoven sammen, hvor var det mig da muligt at gå stadigt og langsomt ad de banede veje? Som en myndehund for jeg om mellem busk og krat, søgende blomster og planter, idet jeg ligesom hunden bestandigt vendte tilbage for at give tilkende, at jeg var i nærheden. »Bliv nu hos os; gå nu ikke for langt borte!« sagde den tålmodige Heiberg, der måtte ledsage sin moder og understøtte hendes besværlige gang, medens jeg havde en følelse af, at jeg kunne løbe verden rundt, imedens de kom nogle hundrede alen frem. Ak! det er svært at gå i skridt med andre så vel i legemlig som i åndelig henseende; og jeg havde unægteligt] noget ustyrligt i min natur. Var jeg i en have, den måtte være så stor, som den ville, da havde jeg ikke rist eller ro, før jeg befandt mig udenfor den skranke, plankeværket dannede; først udenfor derte trak jeg vejret frit. Var jeg i en skov, da måtte jeg se dens grænse; først når lysningen viste sig, der antydede himlen udenfor, kunne jeg slå mig til ro under et træ; så jeg ud over havet, da var det de fjerneste punkter, hvorpå øjet søgte hvile, og da mit syn var så skarpt, var det som oftest punkter, som ingen anden kunne se. Og da opstod hine blå længsler -- efter hvad? Efter et noget, som vi først på hin anden strandbred ville finde ord for, men som på denne kun står som en anelse i vor sjæl. Men lige så vist som et spejlbillede i havet kun kan komme af en virkelig genstand -- selv om vi ikke kan se den -- lige så vist håber og tror jeg, at hint billede i sjæl-

len kun kan komme af et tilsvarende hinsides.

Vort huslige hjem var altså nu ordnet til alle medlemmernes tilfredshed. Heiberg og hans moder havde den største tillid til alt, hvad jeg besluttede, så vel i det ene som i det andet. »Spørg Hanne,« led det fra Heiberg til hans moder; »spørg Hanne,« led det fra moderen til sønnen, så snart en eller anden vigtig beslutning skulle tages. Der var mit eget ønske, at jeg skulle overtage husholdningens styrelse med alle dens pligter, uagtet jeg vel følte, at denne opgave var vanskelig for mig ved siden af mine forretninger ved teatret, og at dette krævede ofre fra min side, som der ville høre en ikke ringe kraft til at bringe, men jeg havde fast besluttet, at jeg ikke heri ville stå tilbage for andre af mit køn; jeg vidste, at ifald jeg alvorlig ville, da kunne jeg, thi jeg hørte til de mennesker, for hvem der var et udmærket forslag både i tid og penge. Og dog tilstod jeg, at da Heibergs moder den første aften i vort nye hjem overrakte mig husholdningsregnskabsbogen med de ord: »Herved overlader jeg dig regimentet og stiger ned af min trone,« blev jeg så betænkelig, som om man havde sagt til mig: »Herefter skal du styre og have ansvar for land og rige.« Dog »dristig vovet halvt er vundet«, min vilje var stærk, og det gik. Heiberg syntes i det mindste, at alt gik fortræffeligt, og det var jo det vigtigste. Hans gamle venner samledes i vort hus og fandt sig hjemme og tilfredse der, og nye kom til.

VINTEREN 1831-32. SOMMEROPHOLD I HIRSCHHOLM

En dag lod en lille mand med kloge øjne og et fromt, godmodigt udtryk sig melde hos os. Og til vor glæde gjorde vi her for første gang personligt bekendtskab med digteren Henrik Hertz, der navngav sig som forfatter af »Genganger-brevene« og »Amors genistreger«. Heiberg og han havde så mange berøringspunkter, at samtalen blev lang og livlig; vi fandt alle tre stort behag i den dannede, beskedne mands konversation, og vi var venner fra hint øjeblik af indtil denne dag, 25 år efter. Han var alt dengang noget tunghør, men desværre har denne ulykke for ham og hans venner